

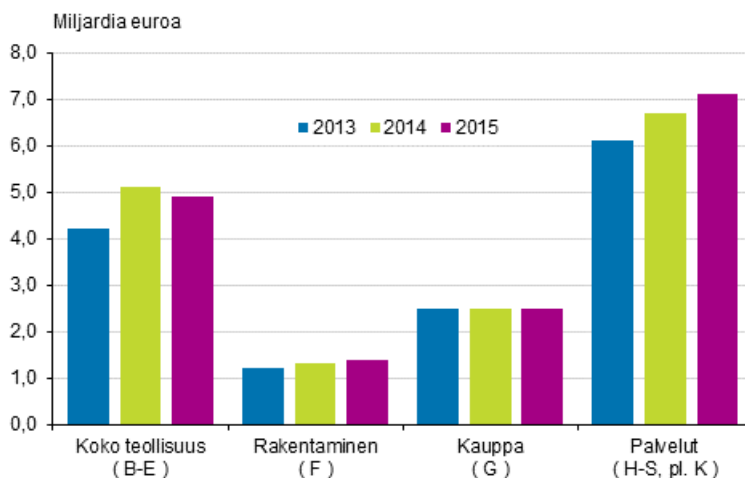
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

2015

Palvelualat keräsivät eniten liikevoittoa vuonna 2015

Teollisuuden, rakentamisen, kaupan ja palvelualueiden yritykset keräsivät liikevaihtoa yhteensä 378,5 miljardia euroa vuonna 2015. Liikevaihto supistui 5,2 miljardia euroa edellisvuodesta. Yrityksille jäi liikevoittoa yhteensä 15,8 miljardia euroa, josta palvelualueiden yritysten osuus oli 7,1 miljardia euroa. Teollisuuden liikevoitto jäi 4,9 miljardiin euroon johtuen viestintälaitteiden valmistuksen negatiivisesta liiketuloksesta. Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen julkaisemasta Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastosta 2015.

Yritysten liikevoitto 2013–2015

Koko teollisuuden liikevaihto oli 140,7 miljardia euroa vuonna 2015. Vuotta aiemmin liikevaihtoa kertyi 147,5 miljardia euroa. Liikevaihdon kehitykseen vaikutti merkittävästi elektroniikkateollisuuden ja metallien jalostuksen isojen yritysten liiketoimien uudelleenjärjestelyt. Elektroniikkateollisuudessa liikevaihto laski 6,6 miljardia euroa ja metallien jalostuksessa liikevaihto kasvoi 3,1 miljardia.

Elektroniikkateollisuudessa viestintälaitteiden valmistuksen lähes kahden miljardin euron negatiivinen liiketulos vaikutti koko teollisuuden liiketuloksen supistumiseen. Koko teollisuuden liikevoittoprosentti pysyi edellisvuoden tasolla, ja oli 3,4 prosentti liiketoiminnan tuotoista.

Palvelualojen liikevaihto oli 93,4 miljardia euroa vuonna 2015. Liikevaihto kasvoi 3 miljardia euroa eli 3,3 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualoista informaatiosektori kasvoi edelleen voimakkaasti, 1,3 miljardia euroa vuodesta 2014. Kasvusta peliala kattoi 0,8 miljardia euroa. Palvelualojen yhteenlaskettu liikevoitto kasvoi 0,4 miljardia euroa edellisvuodesta. Peliala pystyi kasvattamaan liikevoittoaan lähes 0,4 miljardilla eurolla.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä.

Yritysten henkilöstön määrä laskussa myös 2015

Vuoden 2015 aikana Suomessa toimi 365 051 yritystä, joka on noin 3 500 yritystä vähemmän kuin edellisvuotena. Yritysten määrä laski teollisuuden (toimialat B–E), rakentamisen (F) ja kaupan (G) toimialoilla. Palvelualojen yritysmäärä kasvoi noin prosentin. Mikäli alkutuotannon toimialan A yritykset jätetään huomioimatta, yritysmäärä kasvoi hieman alle tuhannella yrityksellä.

Suurin osa yrityksistä on elinkeinonharjoittajia, joiden osuus oli hieman yli 45 % vuonna 2015 vaikka niiden osuus laski. Osakeyhtiöiden osuus jatkoi kasvuaan ja se oli noin 39 %. Avoimien- ja kommandiittiyhtiöiden osuus jatkoi laskuaan.

Henkilöstön määrä kehittyi yritysten määrän tavoin. Vuonna 2015 yrityksissä työskenteli palkansaajana tai yrittäjänä yhteensä 1 423 306 henkeä, joka on 10 760 vähemmän kuin vuonna 2014. Henkilöstön määrä laski teollisuuden, rakentamisen ja kaupan toimialoilla, mutta nousi 0,9 prosenttia palvelualoilla.

53 % yritysten henkilöstöstä työskenteli konserniin kuuluvissa yrityksissä. Konserniyritysten osuus henkilöstöstä kasvoi hienoisesti edeltävästä vuodesta. Vaikka enemmistö henkilöstöstä työskentelee konserniyrityksissä, vain hieman alle 4,5 % yrityksistä kuului konserniin vuonna 2015.

Henkilöstön yhteenlaskettu määrä kasvoi yrityksissä, joissa työskenteli 20–499 henkeä. 0–4 henkeä työllistävien yritysten yhteenlaskettu henkilöstö on laskenut ainakin vuodesta 2013. Myös yli 500 henkeä työllistävien yritysten yhteenlaskettu henkilöstö on laskenut vastaavalla jaksolla.

Sisällys

Yritysten kannattavuus ja investoinnit 2015.....	4
Kannattavuus.....	4
Investoinnit ja rahoitus.....	5

Taulukot

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne.....	4
---	---

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2014–2015.....	7
Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2014–2015.....	7

Kuviot

Kuvio 1. Päätoimialojen käyttökate 2014–2015.....	4
Kuvio 2. Tehdasteollisuuden kannattavuus 2008–2015.....	5
Kuvio 3. Yritysten rahoitustulos 2013–2015.....	5
Kuvio 4. Käyttöomaisuusinvestoinnit päätoimialoittain 2013–2015.....	6
Tietojen tarkentuminen.....	8
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

Yritysten kannattavuus ja investoinnit 2015

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto pitää sisällään hieman yli 276 000 yrityksen tilinpäätöstietoja vuodelta 2015. Yritysmäärä kasvoi edellisvuodesta noin 500. Tilastossa ovat mukana teollisuus (Toimialat B–E), rakentaminen (F), kauppa (G) sekä palvelut (H–S, pl. K). Toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli 378,5 miljardia euroa. Liikevaihtokertymä väheni 5,2 miljardia eli 1,4 prosenttia edellisvuodesta.

Taulukko 1. Päätoimialojen rakenne

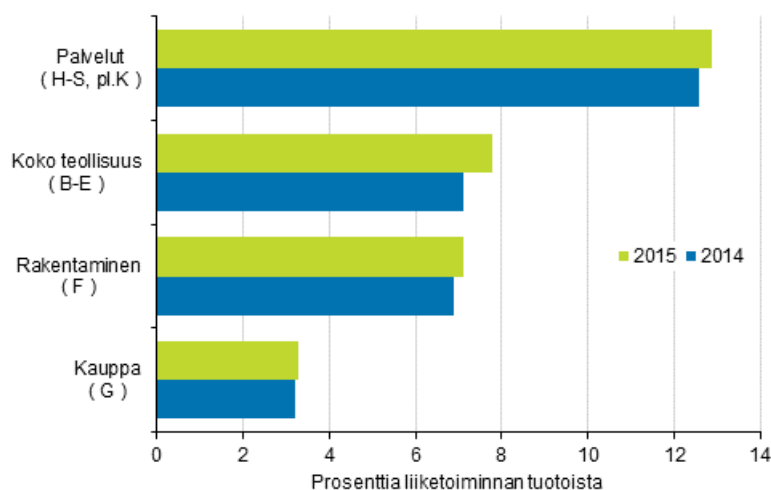
	Yrityksiä	Henkilöstö	Liikevaihto, milj. euroa
Koko teollisuus (B-E)	24 006	323 532	140 747
Rakentaminen (F)	41 616	152 254	30 270
Kauppa (G)	43 695	240 048	114 117
Palvelut (H-S, pl. K)	166 796	612 338	93 375
Yhteensä	276 113	1 328 172	378 509

Kannattavuus

Käyttökateella mitaten toimialojen kannattavuus vaihtelee paljon. Kannattavuus koheni kaikilla sektoreilla edellisvuodesta. Rakentamisen, kaupan ja palvelujen sektoreilla muutokset olivat pieniä vaihdellen 0,1 ja 0,3 prosenttiyksikön välillä. Teollisuudessa käyttökate koheni 0,7 prosenttiyksiköllä ja oli 7,8 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Ilman elektroniikkateollisuuden lähes 800 miljoonan euron negatiivista käyttökateä koko teollisuuden käyttökateprosentti olisi ollut puoli prosenttiyksikköä korkeampi.

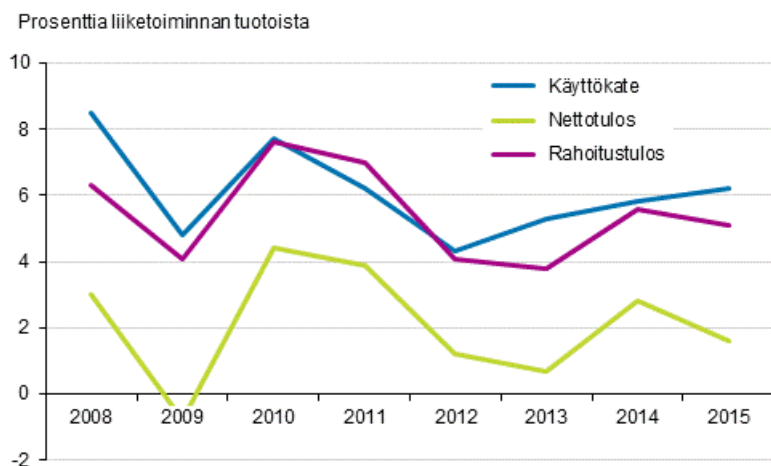
Teollisuusyritysten yhteenlaskettu liikevaihto on pienentynyt useana vuonna peräkkäin. Yksittäisten isojen yritysten yritysjärjestelyt ja liiketoimien uudelleenjärjestelyt näkyvät toimialojen liikevaihdon muutoksissa. Yritykset ovat kuitenkin pystyneet karsimaan kulujaan tehokkaasti, joten liiketoiminnan sopeutustoimet ovat kompensoineet supistuvia tuottoja.

Kuvio 1. Päätoimialojen käyttökate 2014–2015

Tehdasteollisuuden kannattavuus ennen rahoituseriä ja poistoja jatkoi heikkoa kohenemistaan. Käyttökate oli 6,2 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Poistojen ja arvonalentumisien jälkeen tehdasteollisuusyrityksille jäi rahoitustulosta 6,4 miljardia euroa eli 5,1 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tehdasteollisuudessa yritysten yhteenlasketut rahoituskulut olivat 351 miljoonaa euroa suuremmat kuin rahoitustuotot. Rahoitustuloksen tulisi riittää mm. lainojen lyhennyksiin ja investointien omarahoitusosuuksiin. Sekä nettotulos että kokonaistulos jäi 1,6 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Edellisvuonna elektroniikkateollisuudessa tapahtuneiden yrityskauppojen myötä saadut isot kertaluonteiset erät nostivat kokonaistulosta.

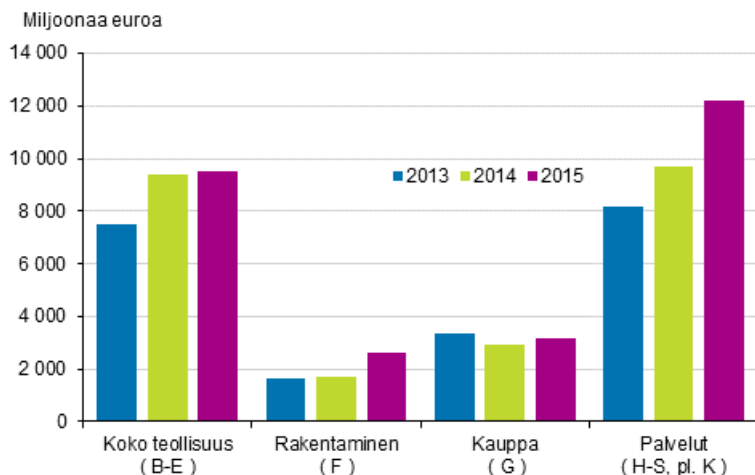
Kuvio 2. Tehdasteollisuuden kannattavuus 2008–2015

Investoinnit ja rahoitus

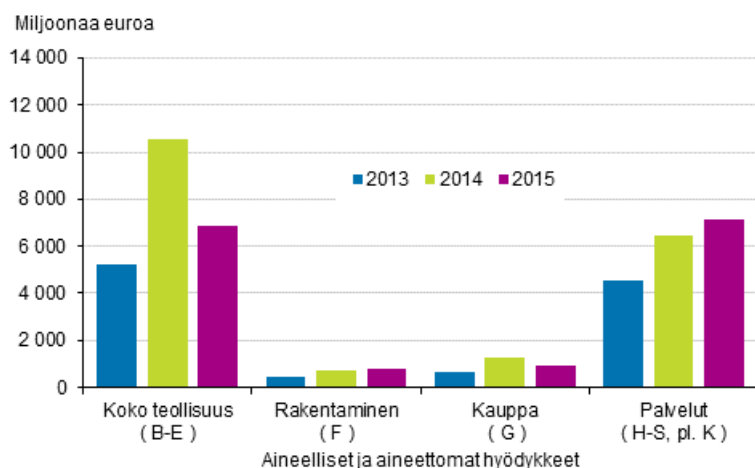
Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritykset kerryttivät rahoitustulosta 27,5 miljardia kun ne edellisvuonna olivat 23,8 miljardia euroa. Yritykset investoivat aineettomaan 0,9 ja aineelliseen käyttöomaisuuteen 14,8 miljardia eli yhteensä 15,8 miljardia euroa vuonna 2015. Vuotta aiemmin käyttöomaisuusinvestoinnit olivat vajaat 19,0 miljardia eli tuotantopääoman ylläpitoon ja laajentamiseen käytettiin 17 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 14,1 miljardia. Edellisvuonna investointeja kasvattivat poikkeuksellisen suuret aineettomat investoinnit joita tuolloin tehtiin 6,6 miljardilla kun ne vuonna 2015 olivat 0,9 miljardia euroa. Tämä näkyy teollisuuden investointien vähentymisenä. Samaan aikaan osakeinvestoinnit olivat 3,8 miljardia kun ne edellisvuonna lähes 14 miljardia. Suurimmat osakeinvestoinnit tehtiin televiestinnän toimialalla vuonna 2015.

Kuvio 3. Yritysten rahoitustulos 2013–2015

Teollisuus ja palvelualat ovat viime vuosina olleet suurimpia investoijia päätoimialoista. Vuonna 2014 teollisuuden käyttöomaisuusinvestointeja kasvatti elektroniikkateollisuuden liiketoimintakauppa, jonka vuoksi aineettomaan käyttöomaisuuteen muodostui poikkeuksellisen suuri liikearvon lisäys. Vuonna 2015 tätä liikearvoa on sitten purettu kansainvälisten konsernien sisäisillä kaupoilla ja muilla järjestelyillä. Tämä näkyy koko teollisuuden investointien laskuna tai paremminkin paluuna normaalitasolle. Rakentamisen ja kaupan investoinnit ovat olleet selvästi muita päätoimialoja alhaisemmalla tasolla.

Kuvio 4. Käyttöomaisuusinvestoinnit päätoimialoittain 2013–2015

Palvelusektorilla kiinteistöala sekä informaatio- ja viestintäala ovat vastanneet pääosasta käyttöomaisuusinvestoinneista. Näiden alojen osuus on viime vuosina ollut 55–65 prosenttia palvelusektorin käyttöomaisuusinvestoinneista. Informaatio- ja viestintäalalla Suomeen perustettujen datakeskusten merkitys lienee huomattava. Myös televiestinnän yritykset ovat merkittäviä investoijia Suomessa.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2014–2015

Toimiala	Liikevaihto		Vuosimuutos
	1000 euroa		
	2014	2015	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 661 142	1 500 666	-9,7
C Teollisuus	130 284 373	124 332 625	-4,6
D Sähkö- kaasu- ja lämpöhuolto jäähdytysliiketoiminta	13 074 441	12 422 194	-5,0
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 451 932	2 491 448	1,6
F Rakentaminen	28 998 388	30 269 970	4,4
G Kauppa	116 846 278	114 116 675	-2,3
H Kuljetus ja varastointi	23 108 891	22 530 873	-2,5
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	6 048 548	6 138 771	1,5
J Informaatio ja viestintä	17 862 057	19 193 433	7,5
L Kiinteistöalan toiminta	8 005 031	8 140 792	1,7
M Ammatillinen tieteellinen ja tekninen toiminta	13 253 797	13 810 413	4,2
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	10 075 843	10 483 130	4,0

Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2014–2015

Toimiala	Jalostusarvo		Vuosimuutos
	1000 euroa		
	2014	2015	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	151 052	481 521	218,8
C Teollisuus	24 610 661	25 154 413	2,2
D Sähkö- kaasu- ja lämpöhuolto jäähdytysliiketoiminta	3 539 034	3 461 008	-2,2
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	849 623	902 053	6,2
F Rakentaminen	9 326 299	9 591 109	2,8
G Kauppa	14 735 361	14 746 718	0,1
H Kuljetus ja varastointi	7 752 808	7 920 989	2,2
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2 108 274	2 161 626	2,5
J Informaatio ja viestintä	8 167 700	8 639 556	5,8
L Kiinteistöalan toiminta	4 024 813	4 208 367	4,6
M Ammatillinen tieteellinen ja tekninen toiminta	6 626 242	6 921 941	4,5
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	5 104 061	5 428 978	6,4

Tietojen tarkentuminen

Tietojen tarkentuminen ennakon ja lopullisen tilaston välillä

		1 000 euroa		Muutos
		2015, ennakko	2015, lopullinen	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	Liikevaihto	1 500 416	1 500 666	0,0
	Käyttökate	205 152	210 193	2,5
	Nettotulos	-301 601	-300 293	-0,4
	Jalostusarvo	477 469	481 521	0,8
	Aineelliset nettoinvestoinnit	250 876	392 627	56,5
C Teollisuus	Liikevaihto	123 806 125	124 332 625	0,4
	Käyttökate	7 935 377	7 900 815	-0,4
	Nettotulos	2 280 531	2 023 146	-11,3
	Jalostusarvo	25 123 194	25 154 413	0,1
	Aineelliset nettoinvestoinnit	3 479 000	3 395 266	-2,4
F Rakentaminen	Liikevaihto	30 211 896	30 269 970	0,2
	Käyttökate	2 268 690	2 186 951	-3,6
	Nettotulos	1 931 359	1 828 684	-5,3
	Jalostusarvo	9 633 756	9 591 109	-0,4
	Aineelliset nettoinvestoinnit	778 217	697 822	-10,3
G Kauppa	Liikevaihto	114 388 983	114 116 675	-0,2
	Käyttökate	3 839 048	3 843 397	0,1
	Nettotulos	1 851 626	1 837 812	-0,7
	Jalostusarvo	14 732 280	14 746 718	0,1
	Aineelliset nettoinvestoinnit	735 555	681 850	-7,3
H Kuljetus ja varastointi	Liikevaihto	22 538 364	22 530 873	0,0
	Käyttökate	2 050 506	2 018 845	-1,5
	Nettotulos	393 466	392 394	-0,3
	Jalostusarvo	7 958 558	7 920 989	-0,5
	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 022 827	933 203	-8,8
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	Liikevaihto	6 178 768	6 138 771	-0,6
	Käyttökate	339 728	328 299	-3,4
	Nettotulos	40 004	29 219	-27,0
	Jalostusarvo	2 200 157	2 161 626	-1,8
	Aineelliset nettoinvestoinnit	169 492	150 422	-11,3
J Informaatio ja viestintä	Liikevaihto	19 233 267	19 193 433	-0,2
	Käyttökate	3 307 065	3 284 851	-0,7
	Nettotulos	3 802 954	3 767 088	-0,9
	Jalostusarvo	8 640 023	8 639 556	0,0
	Aineelliset nettoinvestoinnit	1 254 560	1 276 962	1,8
M Ammatillinen tieteellinen ja tekninen toiminta	Liikevaihto	13 912 400	13 810 413	-0,7
	Käyttökate	1 070 911	1 039 173	-3,0
	Nettotulos	-204 271	-269 060	31,7
	Jalostusarvo	6 906 933	6 921 941	0,2
	Aineelliset nettoinvestoinnit	222 999	198 647	-10,9

		1 000 euroa		Muutos
		2015, ennakko	2015, lopullinen	%
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	Liikevaihto	10 478 981	10 483 130	0,0
	Käyttökate	1 060 961	1 039 346	-2,0
	Nettotulos	179 012	248 843	39,0
	Jalostusarvo	5 437 173	5 428 978	-0,2
	Aineelliset nettoinvestoinnit	362 134	341 319	-5,7

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseroste

1. Tilastotietojen relevanssi

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimivia yrityksiä. Tilasto sisältää toimialoittaisia tietoja yritysten lukumäärästä, henkilöstöstä ja tilinpäätöksistä.

Tilastoyksikkönä on yritys. Kuntien markkinaehtoiset liikelaitokset sisältyvät tilastoaineistoon. Yritysten tilinpäätösaineiston kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä rahoitus ja vakuutus toiminta.

Tilasto sisältää keskeiset tilinpäätöstiedot sekä näistä laskettuja kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja sekä yritysten rakennetta kuvaavia tietoja.

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tietokantataulujen yhteydessä julkaistaan voittoa tavoittelemattomista yhteisöistä erillinen StatFin-taulu. Tilastovuoden 2015 tiedot valmistuvat alkuvuonna 2017.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Jalostusarvo/henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma+tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase- saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat/ liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma- saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yritys muodostuu yhdestä oikeudellisesta yksiköstä (y-tunnus). Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- kuntien liikelaitokset.

Henkilöstö

Henkilöstö sisältää sekä palkansaajien että yrittäjien työpanoksen henkilötyövuosina mitattuna. Esimerkiksi läpi vuoden kokoaikaisena työskennelleen henkilön työpanos vastaa yhtä henkilötyövuotta. Vastaavasti esimerkiksi vuoden ajan puolipäiväisenä työskennellyt henkilö vastaa puolta henkilötyövuotta. Tiedusteluihin sisällyttämättömien yritysten henkilöstö on estimoitu palkkatietojen, sekä yritysten ja palkansaajien taustatietojen perusteella. Ennakkotilaston tiedoissa yrittäjien työpanoksena on käytetty edellisen vuoden yrittäjätietoja.

Liikevaihto

Liikevaihto on yritysten virallisten tilinpäätösten mukainen. Jos yrityksen tilikausi poikkeaa 12 kuukaudesta, mutta toiminta on jatkunut koko vuoden, niin liikevaihto ja myös muut tilinpäätöstiedot muunnetaan vastaamaan 12 kuukautta. Rahoitus- ja vakuutustoiminnalle ei tilastoida liikevaihtoa.

Palkkasumma

Palkkasumma on tilikaudelta ja niihin sisältyvät rahapalkan lisäksi ennakoperintälain mukaiset luontaisedut. Palkkasummaan sisältyvät myös yrittäjien itselleen maksamat palkat. Optiotuet eivät sisälly palkkoihin. Tilinpäätöstietojen yhteydessä esitetään tuloslaskelman mukaiset palkat ja henkilöstösivukulut yhteensä.

Luokitukset

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev. 2:een siten, että NACE:n nelinumeroitasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on Verohallinnon asiakastietokannassa olevan oikeudellisen muodon mukainen. Tilastossa julkaistaan eriteltynä tärkeimmät oikeudelliset muodot tilastollisen tietosuojan huomioiden.

Sektoriluokka

Käytetty sektoriluokitus on Sektoriluokitus 2012 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 5, Helsinki 2012). Luokituksessa yksiköt jaetaan omistajuuden, toiminnan tarkoituksen ja rahoitustavan perusteella eri sektoreihin. Ennakkotietoja ei julkisteta sektoriluokan mukaan.

Omistajatyypit

Yrityksen omistajatyypin määrittelyssä käytetään luokitusta: yksityinen kotimainen, valtio, kunta, Ahvenenmaan maakunta, ulkomaalaisomisteinen tai muu omistajatyypit. Ennakkotietoja ei julkisteta omistajatyypin mukaan.

Kokoluokitus

Yritysten liikevaihto- ja henkilöstötietoja luokitellaan toimialoittain henkilöstön ja liikevaihdon määrän mukaan siten, että luokkaan kuuluvat arvot, jotka ovat suurempia tai yhtä suuria kuin luokan alaraja mutta pienempiä kuin luokan yläraja. Henkilöstön suuruusluokat ovat 0–4, 5–9, 10–19, 20–49, 50–99, 100–249, 250–499, 500–999 ja 1 000–. Liikevaihdon suuruusluokat ovat tuhansina 0–39, 40–99, 100–399, 400–1 999, 2 000–9 999, 10 000–39 999, 40 000–199 999 ja 200 000–.

Tilinpäätöstiedoissa käytetään EU:n komission suosituksen (6.5.2003) mukaista luokitusta pieniin ja keskisuuriin (Pk) yrityksiin (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003).

Pk-yritykset sekä pienet yritykset määritellään seuraavien sääntöjen mukaan.

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
  - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
  - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
  - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK-yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia ennen tilastovuotta 2003 julkaistuihin tietoihin.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997/1336.
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittain yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus. Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev. 2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.
5. Yritysrekisteriasetus 177/2008.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Rekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyypit ja palkansaajien suuruusluokka. Tilastoon yritykset on valittu käyttäen rajauksia toiminta-ajalle, henkilöstölle, liikevaihdolle ja taseelle. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilastoon. Lisäksi markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset ovat tilastossa mukana.

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluihin. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten

yri­tysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen yritysten rakennekyselyllä kerätään vuosittain vähintään viisi henkilöä työllistävien monitoimipaikkaisten ja vähintään 20 henkilöä työllistävien yksitoimipaikkaisten yritysten tiedot. Alle 20 henkilöä työllistä­vistä yrityksistä tiedustellaan yksiköt, joilla tiedot hallinnollisten rekistereiden, kaupallisten aineistojen tai Tilastokeskuksen muiden kyselyjen perusteella ovat muuttuneet. Perustetut yritykset sisällytetään yleensä kerran uusien yritysten kyselyyn melko pian toiminnan aloittamisen jälkeen. Omista kyselyistä saadaan muun muassa palkansaajien määrä, toimiala ja osoitetiedot. Kyselyihin sisällytettävien yritysten palkansaajien määrä estimoidaan Verohallinnon verotusaineiston palkkatietojen perusteella. Yrittäjät estimoidaan kaikille yrittäjälä­kettä- ja palkkaa maksaneille. Estimointimalli perustuu yritysten maksamiin palkkoihin, toimialaan sekä sen työntekijöiden taustatietoihin. Täydentävänä tietona käytetään myös liikevaihdon kuukausikuvaajien tietoja yritysten maksamista palkoista.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyllä kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta kyselyyn kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistä­vät yritykset. Lisäksi 10–50 henkilöä työllistä­vistä yrityksistä kyselyyn on valittu yritykset satunnaisotannalla. Kyselyssä on myös joitain alle 10 henkilöä työllistä­viä yrityksiä sekä kaikki markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyssä kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukusteilla. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto kattaa kaikki toimialat, oikeudelliset muodot ja omistajatyypit. Tilastoon tulevat yritykset, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistä­neet enemmän kuin puoli henkilöä tai tase ylittää 170 000 euroa tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 196 euroa vuonna 2015). Toimialalta A (Maatalous, metsätalous ja kalatalous) maataloista ovat mukana tilat, joiden maataloustulos on tilastovuonna ylittänyt liikevaihdon tilastorajan. Maatilataloudesta saadaan kattavasti vain henkilöstötiedot. Toimialalta O2 mukana ovat ne yksiköt, joiden tuotot metsätaloudesta ylittävät tilastorajan. Rahoitus- ja vakuutustoiminnasta (toimialat 64, 65, 66) julkaistaan vain yritysten lukumäärät ja henkilöstötiedot.

Tupakkatuotteiden valmistuksen toimialalla (TOL 12000) toimii kaksi pientä, mutta tilastorajan ylittävää yritystä. Näiden yritysten tietoja ei julkaista omalla toimialallaan ja yritykset eivät sisälly toimialojen yhteenlaskettuihin tietoihin. Tupakkatuotteiden valmistuksen tietojen julkaiseminen johtaisi huomattavasti merkittävämmän toimialan tietojen suojaamiseen.

Tilinpäätöstietoja julkaistaan toimialoilta B–S, pois lukien Rahoitus- ja vakuutustoiminta.

Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Ennakkotilastossa ei julkaista kaikkien yritysten tietoja, koska ennakkotiedoista puuttuvat alkutuotannon toimialan yksiköt.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten rakenne- ja tilinpäätösaineistosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot joulukuussa. Mittausajanjaksona on tilikausi, joka päättyi 1.1.2015–31.12.2015 välisenä aikana.

5. Tietojen saatavuus

Vuodesta 2012 alkaen Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet -sivuilla <http://www.stat.fi/til/yrti/index.html>

Aikaisempien vuosien tietoja löytyy StatFin-tilastotietokannoista <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/>

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja: <http://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/index.html>.

Lisätietoja tilastosta antavat Lisätietoja -sivulla mainitut henkilöt: <http://tilastokeskus.fi/til/yrti/yht.html>.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset sekä toimialaluokituksen muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

Vuonna 2007 alkaen tiedot on luokiteltu toimialaluokitus TOL 2008. Tilastovuonna 2008 uudistettiin henkilöstön laskentatapaa noudattamaan kokovuosityöllisen määritelmää.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Tilastovuodesta 2013 lähtien yritys- ja toimipaikkarekisterin ja tilinpäätöstilaston tiedot on yhtenäistetty. Aikaisempina vuosina yritysten luokittelussa toimialoille on ollut jonkin verran eroja. Yritysten lukumäärätiedoissa on ollut myös eroja.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Luokitteluperusteena on käytetty myös henkilöstön lukumäärää ja liikevaihtoa.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Pirkko Nurmela 029 551 3519

Jyri Järvinen 029 551 3562

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

rakenne.tilastot@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

ISSN 2342-6217 (pdf)

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi